

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 15.10.2026
COM(2026) 550 final

2026/0315 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomenergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepinguga loodud sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitees võetava seisukoha kohta seoses sotsiaalkindlustuse koordineerimise protokolliga lisa SSC-7 muutmist käsitleva otsuse vastuvõtmisega

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Komisjon teeb ettepaneku, et nõukogu määraks kindlaks seisukoha, mis võetakse liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepinguga (edaspidi „kaubandus- ja koostööleping“)¹ loodud sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitees seoses kõnealuse erikomitee otsuse vastuvõtmisega, millega muudetakse kaubandus- ja koostöölepingu sotsiaalkindlustuse koordineerimise protokolli (edaspidi „protokoll“) lisa SSC-7.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vaheline kaubandus- ja koostööleping

Kaubandus- ja koostöölepinguga luuakse alus Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahelistele ulatuslikele suhetele ning see sisaldab sätteid sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahel. Leping jõustus 1. mail 2021 ja seda on ajutiselt kohaldatud alates 1. jaanuarist 2021.

2.2. Sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee

Sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee (edaspidi „erikomitee“) on loodud kaubandus- ja koostöölepingu artikli 8 lõike 1 punkti p alusel. Kaubandus- ja koostöölepingu 1. lisas on sätestatud erikomiteede kodukord. Erikomitee ülesanded on sätestatud lepingu artikli 8 lõikes 4 ja hõlmavad järgmist:

- lepingu rakendamise järelevalve ja nõuetekohase rakendamise tagamine,
- otsuste ja soovitude vastuvõtmine, sealhulgas lepingu muutmine lepingus sätestatud juhtudel,
- lepingu rakendamisest tulenevate tehniliste küsimuste arutamine.

Kaubandus- ja koostöölepingu artikli 8 lõike 5 kohaselt koosneb erikomitee liidu ja Ühendkuningriigi esindajatest. Kaubandus- ja koostöölepingu artikli 10 lõike 2 kohaselt võtab erikomitee vastu otsuseid ja annab soovitusi vastastikusel kokkuleppel.

2.3. Sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee kavandatav akt

Protokolli artikli SSC.68 kohaselt võib sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee muuta selle lisasid ja liiteid. Erikomitee võtab vastu otsuse protokollis lisa SSC-7 muutmise kohta (edaspidi „kavandatav akt“).

Kavandatava akti eesmärk on muuta lisa SSC-7 ja lisada sinna uus artikkel SSCI.17a, et liikmesriigid ja Ühendkuningriik saaksid sõlmida lepinguid, millega tehakse üksnes konkreetsetel piiratud arvul üksikjuhtudel ja asjaomaste isikute huvides eelnevalt kindlaks määratud olukordades erand protokollis kohastest kohaldatavaid õigusakte käsitlevatest normidest. Kavandatava aktiga ei muudeta protokollis olulisi osi.

Kavandatav akt muutub pooltele siduvaks kooskõlas kaubandus- ja koostöölepingu artikli 10 lõikega 1, milles on sätestatud järgmiselt: „Partnerlusnõukogu või vajaduse korral komitee

¹ ELT L 149, 30.4.2021, lk 10.

vastu võetud otsused on pooltele ning kõigile käesoleva lepingu ja selle lisalepingute alusel loodud organitele, sealhulgas kuuenda osa I jaotises osutatud vahekohtule siduvad. [...]“. Vastavalt partnerlusnõukogu ja komiteede kodukorda käsitleva 1. lisa reegli 9 lõikele 3 märgitakse erikomitees vastu võetud otsustes nende jõustumise kuupäev.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

3.1. Sotsiaalkindlustuse koordineerimise protokollis lisa SSC-7

Sotsiaalkindlustuse koordineerimise protokollis lisa SSC-7 („Rakendusosa“) on sätestatud protokollis rakendamise kord. Tehakse ettepanek muuta sotsiaalkindlustuse koordineerimise protokollis lisa SSC-7 ja lisada sinna uus artikkel, milles käsitletakse liikmesriikide ja Ühendkuningriigi võimalust sõlmida lepinguid, millega tehakse üksnes konkreetsetel piiratud arvul üksikjuhtudel ja asjaomaste isikute huvides eelnevalt kindlaks määratud olukordades erand (edaspidi „erandilepingud“) protokollis kohastest kohaldatavaid õigusakte käsitlevatest normidest. Selliste erandilepingute võimalus tuleb ette näha üksnes piiratud arvu eelnevalt kindlaks määratud olukordade jaoks, täpsemalt järgmisteks juhtudeks:

- et ületada protokolliga kehtestatud maksimaalset lähetusaja kestust kuni 12 kuud ühes järgmistest olukordadest: selliste erandlike asjaolude ilmnemise korral, mida ei olnud võimalik lähetuse alguses ette näha, et vältida kohaldatavate õigusaktide muutmist, millel oleks negatiivne mõju asjaomase isiku pensioniõigustele, või juhtide ja spetsialistide ettevõtjasisese üleviimise korral kaubandus- ja koostöölepingu artikli 141 tähenduses;
- et vältida kohaldatavate õigusaktide muutmist, kui sellel oleks kahjulik mõju asjaomase isiku või tema pereliikme tervislikule seisundile;
- kui protokollis artiklite SSC.10–SSC.12 kohaldamisega kaasneksid asjaomase isiku jaoks tema individuaalset olukorda arvestades anomaalsed, ebaõiglased või ebavõrdsed tagajärjed;
- et seadustada asjaomase isiku individuaalset olukorda arvestades olukorrad, kus kohaldatavad õigusaktid on valesti kindlaks määratud ja nende tagasiulatuva muutmine kahjustaks asjaomast isikut või isikute kategooriat.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

Erikomitee on lepinguga, nimelt kaubandus- ja koostöölepinguga, loodud organ.

Akt, mille erikomitee peab vastu võtma, on õiguslik toime, sest sellel on liidu jaoks kaubandus- ja koostöölepingust tulenevad õiguslikud tagajärjed. Kavandatav akt on liidule ja Ühendkuningriigile siduv kooskõlas kaubandus- ja koostöölepingu artikliga 10.

Kavandatav akt ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seepärast on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

Kavandatav akt käsitleb sotsiaalkindlustuse koordineerimise protokollis lisa SSC-7 muutmist eesmärgiga lisada sinna liikmesriikide ja Ühendkuningriigi jaoks võimalus sõlmida lepinguid, millega tehakse üksnes konkreetsetel piiratud arvul üksikjuhtudel ja asjaomaste isikute huvides eelnevalt kindlaks määratud olukordades erand protokollis kohastest kohaldatavaid õigusakte käsitlevatest normidest.

Kavandatava aktiga soovitakse saavutada eesmäärke sotsiaalkindlustuse koordineerimise valdkonnas.

Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 48.

4.3. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikkel 48 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA ÕIGUSAKTI AVALDAMINE

Kuna erikomitee otsusega muudetakse kaubandus- ja koostöölepingu sotsiaalkindlustuse koordineerimise protokolli lisa SSC-7, on asjakohane avaldada see otsus pärast vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepinguga loodud sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitees võetava seisukoha kohta seoses sotsiaalkindlustuse koordineerimise protokolliga lisa SSC-7 muutmist käsitleva otsuse vastuvõtmisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 48 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vaheline kaubandus- ja koostööleping² (edaspidi „kaubandus- ja koostööleping“) sõlmiti liidu nimel nõukogu otsusega (EL) 2021/689³.
- (2) Kaubandus- ja koostöölepingu artikli 778 lõike 1 kohaselt moodustavad lepingu protokollid ja lisad selle lahutamatu osa. Kaubandus- ja koostöölepingu artikli 783 lõike 3 kohaselt loetakse alates lepingu ajutise kohaldamise alguskuupäevast viiteid lepingu jõustumise kuupäevale viideteks lepingu ajutise kohaldamise alguskuupäevale.
- (3) Kaubandus- ja koostöölepingu artikli 8 lõike 4 punktiga c antakse sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomiteele (edaspidi „erikomitee“) õigus võtta vastu otsuseid, sealhulgas muudatusi, ja soovitusi kõikides küsimustes, mille puhul see on selle lepinguga nii ette nähtud. Kaubandus- ja koostöölepingu sotsiaalkindlustuse koordineerimise protokoll (edaspidi „protokoll“) artikli SSC.68 kohaselt võib erikomitee muuta protokolliga lisasid ja liiteid. Vastavalt kaubandus- ja koostöölepingu artikli 10 lõikele 1 on erikomitee otsused pooltele siduvad.
- (4) Erikomitee peab kooskõlas protokolliga artikliga SSC.68 võtma vastu otsuse protokolliga lisa SSC-7 muutmiseks eesmärgiga lisada sinna liikmesriikide ja Ühendkuningriigi jaoks võimalus sõlmida lepinguid, millega tehakse üksnes konkreetsetel piiratud arvul üksikjuhtudel ja asjaomaste isikute huvides eelnevalt kindlaks määratud olukordades erand protokolliga kohastest kohaldatavaid õigusakte käsitlevatest normidest. Erikomitee kavandatud otsuse vastuvõtmise korral on sellel liidu jaoks õiguslik toime.

² ELT L 149, 30.4.2021, lk 10.

³ Nõukogu 29. aprilli 2021. aasta otsus (EL) 2021/689 ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu ja Euroopa Liidu ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise salastatud teabe vahetamise ja kaitse julgeolekukorda käsitleva lepingu liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 149, 30.4.2021, lk 2).

- (5) Seetõttu on asjakohane määrata kindlaks erikomitees võetav seisukoht seoses ajutise protokolliga lisa SSC-7 muutmiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Kaubandus- ja koostöölepingu artikli 8 lõike 1 punktiga p loodud sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitees (edaspidi „erikomitee“) liidu nimel võetav seisukoht põhineb käesolevale otsusele lisatud erikomitee otsuse eelnõul.

Artikkel 2

Käesolevale otsusele lisatud erikomitee otsuse eelnõus esitatud seisukoha väiksemates tehnilistes muudatustes võib kokku leppida ilma nõukogu täiendava otsuseta.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise kuupäeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*